

بانکداری اسلامی

پدیدآورنده (ها) : پورحسین، قاسم؛ بختیاری، فریده

اقتصاد :: نشریه تازه های اقتصاد :: پاییز ۱۳۸۶ - شماره ۱۱۷

صفحات : از ۱۱ تا ۱۲

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/837927>

تاریخ دائلود : ۱۴۰۲/۰۳/۱۵

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

مقالات مرتبط

- صلاحیت رسیدگی به جرایم تروریستی در قوانین ایران
- جایگاه اعمال تروریستی در پرتو حقوق بین الملل کیفری

بانکداری اسلامی

ترجمه و تلخیص: قاسم پور حسین*

فریده بختیاری*

مسلمان نمی‌شود، بلکه اصول شرعی بانکداری اسلامی برای سرمایه‌گذاران پیرو مذاهب، جهت تخصیص موجودی بیشتر و یا برای مزایای مالی، قابل اجرا و عملی می‌باشد. علی‌رغم تلاش‌های صورت گرفته از جانب کشورهای همچون برونیه و سنگاپور، کشور مالزی به طور مسلم مرکز و کانون فعالیت‌های بانکداری اسلامی در منطقه محسوب می‌شود. این کشور، هفده مؤسسه و هفتاد و سه درصد از مجموع دارایی‌ها را به خود اختصاص داده است. با وجود کثرت مسلمانان در کشور مالزی، دارایی‌های بانکداری اسلامی فقط ۱۰/۸ درصد از کل دارایی‌های بخش بانکداری در این کشور را در بر می‌گیرد. در دیگر بازارهای منطقه، حتی در کشورهای همچون برونیه، اندونزی و پاکستان که به نسبت مسلمانان بیشتری دارند، نفوذ بانکداری اسلامی بسیار پایین است. برای نوزده مؤسسه‌ای که به عنوان خدمات مالی بانکداری اسلامی تحت حمایت یک بانک تجاری فعالیت می‌کنند، دارایی‌ها ناچیز و اندک می‌باشد و در گستره‌ای مابین ۲ الی ۱۳ درصد از ترازنامه تلفیقی قرار دارد. علی‌رغم اهمیت رشد و مطالبه‌ی بالقوه برای دستاوردهای بانکداری اسلامی، به دلیل نفوذ سطح پایین بازار، بازده متوسط این چهار مؤسسه ۰/۷۶ درصد گزارش شده است که تنها کمی بالاتر از بازده ۰/۷ درصدی بانک آسیایی سیصد می‌باشد. همچنین، هر دو بازده بسیار کمتر از گزارش عملکرد از مؤسسات مالی جهانی همچون HSBC و Citigroup می‌باشد. از چهار مؤسسه‌ای که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند، شش مؤسسه دچار زیان گردیدند. این در حالی است که در سال مالی گذشته، در چهارده مؤسسه زیان مشاهده گردید؛ و سود بیش از شش تای آنها هنوز مشخص نشده است. از جمله موانع رشد که بر سودآوری بانک‌های اسلامی تأثیرگذار است، عدم قابلیت انعطاف‌پذیری و حق

بانک آسیایی سیصد (AB300) به مدت سه سال است که در رده‌ی برتری از بانک‌های تجاری منطقه‌ی آسیایی قرار گرفته و موفق به کسب ارزش میان بانک‌های موجود در سراسر منطقه شده است. طبقه‌بندی بانک‌های اسلامی بر اساس میزان دارایی و به لحاظ تعداد آنها بوده است که از این نظر مطابق با اهداف قوی‌ترین بانک‌های آسیایی می‌باشد. بانکداری اسلامی به عنوان یکی از عرصه‌های رو به رشد در مسائل مربوط به بانکداری و امور مالی شناخته شده است. در تحقیقی که از بزرگترین مؤسسات بانکداری اسلامی در منطقه آسیایی به عمل آمده، چهل مهره اجرایی در منطقه، شناسایی و طبقه‌بندی شده است. بانک‌های اسلامی، در شش کشور منطقه آسیایی شامل: بنگلادش، برونیه، اندونزی، مالزی، پاکستان و فیلیپین واقع شده‌اند. بانکداری اسلامی به یک سیستم بانکی یا فعالیت‌های مالی اشاره می‌نماید که با اصول قوانین اسلامی (Shariah) هماهنگ می‌باشند. قانون شرعی از دریافت و پرداخت بهره (ربا)، و شرط بندی، که خطر ریسک مالی در مسائل تجاری را با خود به همراه دارد، ممانعت به عمل می‌آورد و سرمایه‌گذاری در مشاغل همچون سازندگان و فروشندگان مشروبات الکلی و یا گوشت خوک را ممنوع (حرام) نموده است. این چهل بانک، قریب به چهل میلیون دلار موجودی دارند و تعدادشان نیز رو به افزایش است. در سال ۲۰۰۵ رشد ۲۰/۹ درصدی سرمایه‌ی این چهار مؤسسه گزارش شده است. همچنین در ماه سپتامبر ۲۰۰۶، افزایش رشد ۶/۶ درصدی موجودی بانک آسیایی سیصد (AB300) ثبت شده است. با وجود جمعیت هفتصد میلیونی مسلمانان در منطقه، و نفوذ بانکداری اسلامی در بخش خدمات مالی، انتظار نمی‌رود که ظرف سه تا پنج سال آینده از سرعت چنین رشدی کاسته شود. همچنین، بانکداری اسلامی محدود به پیروان

عملکردهای خزانه را به نفع خدمات بانکداری اسلامی اداره می‌کند و بخشی از هزینه‌های مازاد را بر عهده می‌گیرد. همچنین، بسیاری از سرمایه‌گذاران مسلمان، مؤسساتی را که با اصول شرعی مطابقت ندارند، بررسی نموده و تمایل کمتری نسبت به تأمین بودجه برای فعالیت‌هایشان از خود نشان می‌دهند. بدین ترتیب، یکی از دلایلی که بانک‌های مالزیایی در حال تغییر خدمات مالی خود به بانک‌های اسلامی مستقل بوده و در جهت گسترش جذابیت این موضوع برای جامعه مسلمان می‌کوشند، احتمالاً همین مسأله است.

* کارشناسی علوم بانکی - بانک کشاورزی
* کارشناسی کامپیوتر (نرم افزار) بانک کشاورزی

مأخذ:

The Asian Banker, January 2007.

انتخاب در استفاده بهینه از سرمایه‌هایی است که توسط مسلمانان فراهم می‌گردد. این به دلیل آن است که بهره‌ی متعارف بر اساس بازاریابی بانکی جهت مدیریت نقدینگی کوتاه‌مدت به عنوان اصول مطابق با شرع محسوب نمی‌شود. در چند سال گذشته، رشد استثنایی وام و بهره، تجمع سرمایه‌گذاری‌های موجود در بانک‌های اسلامی را تحت تأثیر خود قرار داده است. بانک‌های اسلامی ملزم هستند که به دلیل رویارویی با برداشت سپرده کوتاه‌مدت و نیازهای مالی پیش‌آمده، و جوه مازاد زیادی را در دفاترشان ثبت و نگهداری نمایند. در نتیجه، بازارهای موجود در منطقه برای جبران هزینه فرصت از دست رفته، ناچار از گسترش عمیق تسهیلات رایگان کوتاه‌مدت (ربا) هستند. بدون ایجاد بازار ثانویه پویا، بانک‌ها مجبور می‌شوند اوراق قرضه اسلامی را تا موعد پرداخت نگهداری نموده و در صورت کساد بازار، در معرض زیان کلانی قرار بگیرند. به علاوه، بانک‌های سرمایه‌گذار زیادی ملزم به درک پیچیدگی دستاوردهای بانکداری اسلامی هستند. مؤسسه مادر، معمولاً کلیه

به گفته IMF، اروپا آماده تداوم توسعه اقتصادی است*

پیشرفته اروپا، تداوم ایجاد مشاغل، کاهش بیکاری، و تورم اندک، پایه و اساس مصرف خصوصی قوی را فراهم نموده است. در کشورهای نوظهور - یا شاید بهتر باشد بگوییم اروپای همگرا - سرمایه‌گذاری در کسب و کار سبب رونق تولید و ظرفیت صادراتی گردیده و باعث رشدی قوی شده است. اگر کلی‌تر صحبت کنیم، رشد از همکاری شرق و غرب نیز بهره‌مند شده و از نوسان روبه بالای ادوار تجاری، توسعه ساختاری، از جمله بزرگ شدن ابعاد اقتصادی بهره‌مند گردیده است.

اروپا می‌تواند رشدی شگفت‌انگیز را تجربه نماید در حالی که ریسک‌های خارجی اقتصاد اروپا کم‌رنگ‌تر می‌شود - که عمدتاً ناشی از ناباوری در اقتصاد آمریکا می‌باشد - به نظر اداره اروپای صندوق، تکانه منفی خارجی باید بسیار بزرگ باشد تا بتواند اقتصاد اروپا را از مسیر خود

نوسان مثبت اروپا قدرت می‌گیرد و آینده خوبی در سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ خواهد داشت. طبق گفته اداره اروپای صندوق بین‌المللی پول، شرایط اقتصادی اروپا که در سال قبل بهبود قابل توجهی داشت، طوری تنظیم شده است که توسعه‌ای مداوم داشته باشد. انتظار می‌رود کل اروپا در سال ۲۰۰۷ از رشد ۳/۴ درصدی برخوردار شود (در مقایسه با رشد ۳/۷ درصدی سال قبل). انتظار بر این است که منطقه یورو نیز از ۲/۳ درصد رشد برخوردار گردد.

مدیر اداره اروپای صندوق می‌گوید، بخشی از این چشم‌انداز خوب ناشی از سیاست‌های مناسب اعمال شده است؛ وی می‌افزاید: سیاست پولی به خوبی اجرا شده، سیاست‌های مالی در مسیر صحیح قرار گرفته، و کشورهای اصلاحات مهم ساختاری را انجام داده‌اند. در اقتصادهای